

Vzdelávacia oblasť <i>tabuľku nepíš</i>	Umenie a kultúra
Názov predmetu	Hudobná výchova
Ročník	štvrtý
Škola	ZŠ Dunajská Lužná
Názov ŠkVP	
Kód a názov ŠVP	ISCED 1
Stupeň vzdelania	základné
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná

PREDMET : HUDOBNÁ VÝCHOVA

4.ročník Časová dotácia: 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia (napr. ZUŠ).

Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na posilňovanie vrodených a prirodzených predpokladov detí a ich sklonov k hravosti, spontánnosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Spoločná úloha vzdelávacieho okruhu Umenie a kultúra je sprostredkovať národné a svetové kultúrne dedičstvo a prispieť k položeniu základov všeobecnej vzdelanosti národa. Východiskom tohto poznávania má byť vždy samotná hudba a hudobné aktivity žiakov. Hudba má byť pre žiakov *súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov* k hudobnému poznávaniu, a to s realizovaním komplexne chápaných hudobných činností, so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobno-výchovného procesu.

Dobre známa *sústava hudobných činností* je rozšírená o hudobno-dramatické činnosti, ktoré majú integrujúci charakter, spájajú v sebe hudobné činnosti, ako aj skúsenosti, zručnosti a vedomosti z literárnej, dramatickej, etickej, výtvarnej a telesnej výchovy na báze zážitkového učenia. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy styku žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, pohybom, hrou na detských hudobných nástrojoch. Tvoria základný prostriedok na rozvíjanie všeobecných a hudobných schopností žiakov. Hudobné činnosti nemôžu byť izolované, ale sa majú vzájomne dopĺňať a podporovať.

V prvých ročníkoch primárneho vzdelávania majú prevahu hudobné prejavy: vokálno-intonačné, hudobno-pohybové, inštrumentálne (interpretačné a tvorivé), podporené perцепčnými a hudobno-dramatickými činnosťami. Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotlivých hudobných činností všetky skupiny žiakov bez strachu z osobného zlyhania. Každá hudobná činnosť musí byť zmysluplná, zameraná na splniteľnosť, stimuláciu najschopnejších žiakov, povzbudzovanie menej nadaných a podporovanie najslabších žiakov.

Hudobná výchova formuje mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole i v rodine, prehľbuje ich pozitívny vzťah k prírode, ku všetkým prejavom života, napomáha ich socializácii v kontexte regiónu i celej spoločnosti. Posilňuje ich vrodené prirodzené predpoklady a sklony k hravosti, spontánnosti, ich schopnosť údivu a očarenia, celostnosť ich vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Vede ich k uvedomeniu a rozlišovaniu mravných i estetických hodnôt, k otvorenosti a tvorivosti.

V primárnom vzdelávaní je potrebné dodržiavať postup: od hudobných zážitkov k vedomostiam a cez ne k transferu pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel. Hudobná výchova pomáha rozvíjať citový svet žiakov v otvorenej atmosfére radosti a lásky, formou partnerského dialógu učiteľa so žiakmi – bez mentorovania, autoritárstva a tlaku na hromadené vedomosti. Výsledok hudobno-výchovnej práce významne ovplyvňuje erudovaný a zaniatený učiteľ, ktorý je schopný naplniť požiadavky školského vzdelávacieho programu flexibilne a optimálne tak, aby aj prostredníctvom hudby formoval celistvú osobnosť žiakov.

CIELE PREDMETU:

Cieľom je prostredníctvom:

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka a spoločnosti si osvojiť hudobný materinský jazyk a takto prispieť rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva,
- hier s hudbou a jej prvkami prehľbovať počiatkový spontánny záujem o hudbu
- postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Kognitívne ciele

- poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem
- (senzomotorická, napodobňujúca, námetová, funkčná, fantastická a pod.),

- prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí, hudobného jazyka, výrazových prostriedkov, učiť sa s nimi tvorivo pracovať a využívať ich ako prostriedok komunikačný a sebvýjadrovací bez nároku na definíciu pojmov,
- prispievať k rozvoju osobnosti žiaka, k rozvíjaniu hudobnosti (hudobných schopností) prostredníctvom komplexných, navzájom prepojených a nadväzujúcich hudobných činností,
- zvládnuť postupný prechod od spontánnych a napodobňujúcich hudobných hier k hrám s pravidlami, k zámernej práci s hudobným materiálom,
- poznávať zákonitosti tvorby hudobných diel, vybrané umelecké diela tak, aby vzhľadom na mieru svojich skúseností žiaci chápali, rozpoznávali a interpretovali výpovede predložených veku primeraných umeleckých diel,
- získať základy hudobného myslenia, elementárne základy hudobno-estetického vedomia v sústave hudobných vedomostí a vkusových postojoch.

Socioafektívne ciele

- uvedomovanie si a rozlišovanie mravných a estetických hodnôt, otvorenosť a tvorivosť,
- empaticky pristupovať k precíteniu a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastné názory a postoje,
- bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr,
- získať schopnosti spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať i prezentovať vlastnú prácu i skupinové projekty,
- chápať umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach nielen ako ušľachtilý spôsob vyplňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia skultúrnenia svojho života.

Psychomotorické ciele

- na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch,
- dokázať zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky.

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE A ZRUČNOSTI

Základným zámerom hudobnej výchovy je rozvíjať **klúčové kompetencie** tak, aby sa:

- rozvíjal citový svet žiakov,
- formovali mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života,
- vychovali žiaci hrdí na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom,
- vhodne a nenásilne spájala hudba s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom,
- vychovávali vnímaví, aktívni poslucháči, tolerantní k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre.

Vokálno-intonačné činnosti

Rozvíjať základné spevácke zručnosti a návyky. Detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne, v adekvátnej nálade. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt, štvrtová, osminová, polová + pomlčky). Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon. Podľa fonogestiky vedieť zaspievať jednoduché durové melódie. Funkčné držanie tela, základy speváckeho dýchania, jasná artikulácia. Čistý kultivovaný spev so zodpovedajúcim výrazom v rozsahu c1-a1. Melodická ozvena 5-3, fanfárové tóny, melodická otázka a odpoveď. Melodizácia textu, riekaniek v priestore 1.-6. stupňa s využitím štvrtových a osminových hodnôt s oporou grafického názoru a pohybu, jej tvorivé uplatňovanie v hudobných hrách.

Inštrumentálne činnosti

Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na nich. Pomocou detských hudobných nástrojov podporiť náladu piesne. **Hranie jednoduchých rytmov na detských hudobných nástrojoch.** Štylizácia charakteristických zvukov a javov z prírody, okolitého prostredia a sveta rozprávok na detských hudobných nástrojoch.

Hudobno-pohybové činnosti

Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky. Taktovať v 2/4 a 3/4 takte. Pohybom vyjadriť náladu hudby. Rozlišovanie pohybové vyjadrenie rytmu a charakteru sprevádzanej piesne. Vytváranie jednoduchých ostinátnych sprievodov hrou na tele. Realizácia ľudových tanečných hier so spevom. Pohybové vyjadrenie vzťahov vysoko-nízko, stúpanie - klesanie melódie, silno-slabo, pomaly - rýchlo.

Percepčné činnosti

Poznať krátke veku primerané hudobné skladby a verbalizovať hudobný zážitok, vedieť ho vizualizovať a vyjadriť pohybom. Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, predohru, medzihru, dohru, ukončenú a neukončenú melódiu, základné sláčikové a dychové nástroje, klavír. Verbalizovať svoj názor. **Rozlišovanie zvukov okolitého sveta (zvuk, tón, reč, spev). Rozlišovanie tónov vysoký, nízky, rovnaký, silný, slabý, tempo pomalé, rýchle. Rozlišovanie piesne, nástrojovej skladby. Podľa počutia rozlišovať zvukové zafarbenie**

hudobných nástrojov a používaných detských hudobných nástrojov. Podľa počutia poznať slovenskú hymnu.

Hudobno-dramatické činnosti

Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore. Hudobné nástroje chápať ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad. Hudobné vyjadrenie kontrastu v príbehu. Vytvorenie jednoduchého príbehu s integráciou vokálnej a nástrojovej improvizácie. Pripraviť si jednoduché hudobno-dramatické vystúpenie. Vytvorenie vlastnej krajiny na improvizáciu v danom tónovom priestore. Piesne na dvoch tónoch. Hra na ozvenu-podobnosť a totožnosť. Zmena výrazu a tempa ako prostriedok na charakterizáciu. Hudobné nástroje- prostriedok charakterizácie. Kontrasty v príbehu. Jednoduchý príbeh s využitím hudobných nástrojov, hry na ozvenu, hry na telo.

OBSAH

Obsah predmetu

- hudobný materiál (detské, umelé a ľudové piesne z folklórnych oblastí Slovenska,
- inonárodné piesne s rozmanitou deťom primeranou tematikou, hudobné rozprávky,
- príbehy, ľudové a umelé detské hudobno-pohybové (tanečné) hry, hudobný materiál zameraný na jednotlivé ročné obdobia, zvykoslovie a rôzne sviatky, na ilustráciu didaktických problémov), sústava hudobných činností vokálnych, inštrumentálnych, percepčných, hudobno-pohybových, hudobnodramatických.

Vokálne činnosti

- základy speváckeho dýchania, držanie tela, nasadenie tónu, tvorba tónu, artikulácia, dynamické odlišenie, hlasová hygiena, rozširovanie hlasového rozsahu, jednohlas,
- práca s hlasom, kultivácia speváckeho a hovoreného prejavu prostredníctvom uplatňovania a upevňovania správnych speváckych návykov,
- jednohlas, kánon, jednoduchý dvojhlas,
- intonácia diatonických postupov v durových a molových tóninách, melodická ozvena, melodická otázka, melodizácia textu, mien, riekaniak, tvorivé hudobné hry,
- hudobný rytmus a metrum – spev v 2/4, 3/4, 4/4 takte,
- používanie taktovacích gest,
- orientácia v grafickom zázname jednoduchej melódie – čítanie nôt, určovanie rytmu, tempa, dynamiky,

Inštrumentálne činnosti

- hra na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie počas hudobnej reprodukcie i produkcie,
- hra na detských hudobných nástrojoch, štylizácia charakteristických zvukov a javov z prírody a okolitého prostredia, sveta rozprávok,
- hra jednoduchých ostinátnych sprievodov k piesňam, tvorba jednoduchých sprievodov v 2/4, 3/4, 4/4 takte k piesňam a hudobným hrám,

- tvorivá rytmizácia k jednoduchým piesňam, improvizácia predvetia, závetia, *tvorba malých celkov a jednoduchej formy*.

Hudobno-pohybové činnosti

- reagovanie na hudbu a stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca, gesta,
- pohybové vyjadrenie rytmu a charakteru piesne, hudobnej skladby (krok, chôdza, dopredu, dozadu, na mieste, poklus, beh),
- vytváranie jednoduchých ostinátnych sprievodov hrou na tele (tlieskanie, plieskanie, podupy podľa hudby),
- pohybové vyjadrenie vzťahov vysoko, nízko, stúpanie, klesanie melódie, silno, slabo, pomaly, rýchlo,
- používanie taktovacích gest v 2/4, ¾, 4/4 takte,
· pohybové stvárnenie a vyjadrenie hudobného výrazu a nálady.

Percepčné činnosti

- aktívne vnímanie a prežívanie hudby, počas ktorej žiak poznáva hudbu vo všetkých jej žánrových, štýlových a funkčných podobách, učí sa hudbu analyzovať a interpretovať,
- rozlíšenie zvukov okolitého sveta (zvuk, tón, reč, spev),
- rozlíšenie tónov podľa výšky, sily, druhy tempa,
- pozorné počúvanie piesní a hudobných skladieb, rozlišovanie známych piesní ľudových, umelých, jednohlasných, dvojhlasných (kánon), melódie, sprievodu,
- sluchové rozoznávanie predohry, medzihry, dohry, tém, motívov, hudobných fráz,
- sluchové rozlíšenie kontrastu, návratu, opakovania, variačnej zmeny,
- využitie vhodných miest v skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom; vizualizácia, verbalizácia zážitku, sformulovanie názoru o hudobnej ukážke.

Hudobno-dramatické činnosti

- využitie všetkých činností pri predvedení dramatického príbehu.

Obsah a cieľ predmetu v 4. ročníku:

V štvrtom ročníku sa postupne prehľbuje a dovršuje splnenie hlavných cieľov predmetu:

- prostredníctvom poznania a interpretácie slovenských ľudových piesní rôznych folklórnych oblastí Slovenska si osvojiť hudobný materinský jazyk, čo znamená aj príspevok HV k rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- poznať slovenské zvykoslovie, jeho umelecké spracovanie hudobnými skladateľmi rôznych dôb a takto získať pevný základ národnej identity a vlastenectva.

Úlohou HV je maximálne využiť špecifickú možnosť predmetu: aktivizovať tvorivé sily, formovať emocionálnu a rozumovú stránku žiakov, získať základy hudobného myslenia,

elementárne základy hudobno-estetického vedomia v sústave hudobných vedomostí a vkusových postojov.

Hudobné činnosti naďalej dávajú možnosť žiakom aktívne sa stretávať s hudbou, sú rozhodujúcimi prostriedkami rozvíjania hudobnosti žiakov. Majú nezastupiteľnú funkciu aj preto, lebo zásluhou ich rozmanitosti dostávajú žiaci možnosť seberealizácie, experimentovania, spájajú hudbu so slovom, pohybom, s hrou na detských hudobných nástrojoch. Hudobné činnosti nesmú byť izolované a musia mať v rámci jednej vyučovacej hodiny spoločný edukačný cieľ. Žiaci na základe získaných zručností dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch.

Tematické okruhy:

1. Ľudová pieseň v živote človeka a spoločnosti. (cca 18 hod)

- Slovenské ľudové piesne troch základných folklórnych oblastiach Slovenska + regionálne piesne. (Výber z učebnice pre 4. ročník ZŠ).
- Ľudové hudobné nástroje, vlastnoručne vyrobené hudobné nástroje.
- Folklórny kalendár. (Výber z učebnice pre 5. ročník ZŠ).
- Folklórne súbory.

2. Poslanie hudby v našom živote (cca 12 hod.)

- Slovenské ľudové piesne (uspávanky, tanečné, regrútske, svadobné, koledy...).
- Rôzne podoby slovenských ľudových piesní v úprave skladateľov od 19. storočia podnes.

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania z hudobnej výchovy v 4. ročníku ZŠ vychádzajúc zo štátneho vzdelávacieho programu

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
B. Felix: Vybrané slová	Nácvik piesne. Brumendo, solmizačné slabiky, mená nôt. Hudobná matematika, predvetie, závetie.	Spievať pieseň čisto a rytmicky správne. Pridať aj brumendo. Správne pomenovať noty a zaspievať solmizačnými slabikami, Zapísať do notovej osnovy.	OSR – rozvíjať príslušné vedomostí
Cip, cip, cipovička. Cib, cib, cibulienka.	Slovenské ľudové piesne. Podobnosti a rozdielnosti v piesňach. Polová nota, polová pomlčka, polová nota s bodkou. Rytmizácia.	Spievať pieseň pomaly solmizačnými slabikami. Prečítať rytmicky text. Pridať k piesni pohyb. Písať noty.	ENV – citlivo pristupovať k prírode
Dievča, dievča, čože to máš. Čierne oči chodte spať.	Čo k čomu patrí – slová a hudobné značky. Rytmizácia.	Spievať piesne čisto a rytmicky správne. Spoznať hudobné značky a použiť v piesni, vyhľadať	MEV – rozvíjať komunikačnú schopnosť.

		ich. Doplniť k piesňam dynamiku.	
E. Suchoň: Keď sa vlci zišli.	Počúvanie a rozbor skladby. Zachytenie témy maľbou.	Pozná skladbu, sleduje náladu a melódiu piesne. Spoznáva hudobné nástroje.	ENV – viesť k ochrane prírody
Parobska karička. Tri panenky z Turca.	Nácvik piesní. Vyjadrenie piesní pohybom, tanec. Rytmickejší sprievod-tlieskanie.	Správne spievať piesne, vytlieskať rytmus. Pridať aj pohyb.	MEV – využívať vlastné schopnosti.
P. Janiček: Mobil	Nácvik piesne. Vyjadrenie durového trojzvuku od rôznych tónov. Vyčítanka. Precvičovanie písania nôh do notovej osnovy.	Naučiť sa pieseň, pridať k piesni nástroje. Opakovať noty – písať ich do notovej osnovy.	ENV – uvedomiť si podmienky života
B. Félix: Keby mala rozum stonožka	Nácvik piesne. Čo je to súzvuk. Rytmizácia, hra, tanček. Opakovanie písania nôh.	naučiť sa pieseň, pridať k piesni nástroje. Opakovať noty – písať ich do notovej osnovy.	PPZ – prezentácia hudobných činností
Pokapala na salaši slanina	Nácvik piesne. Kanón. Vyvodenie siedmeho stupňa.	Naučiť sa správne spievať pieseň. Spievať pieseň solmizačnými slabikami a menami nôh. A nakoniec zaspievať kanón.	OSR – porozumieť druhým a sebe samému
L. Szeghyová: ZOO	Počúvanie a rozbor skladby. Dynamické znamienka, porovnávanie nálady a tempa. Piesne o zvieratách.	poznať skladbu, sledovať melódiu, rytmus, tempo. Správne pomenovať zvieratá. Vedieť rozlíšiť dynamiku (p – mf – f)	ENV – viesť k ochrane prírody
Muzikanti , co děláte?	Nácvik piesne. Zápis rytmu, vytlieskavanie. Deklamácia na rytmické slabiky.	Spievať pieseň čisto a rytmicky správne. Zapísať rytmus piesne a vedieť vytlieskať. Deklamovať rytmickými slabikami.	OSR – uvedomovať si hodnotu spolupráce.
Zahrajce, hudaci.	Východoslovenská pieseň. Sprievod na detských hudobných nástrojoch.	Spievať pieseň správne, východoslovenským nárečím. Pridať hudobné nástroje, správne pomenovať noty.	MUV – spoznávanie regionálnych ľudových prvkov
Sadla muška na konárik. Keď komára ženili.	Ako vznikli ľudové piesne, o čom sa v nich spieva, kto ich prvý spieval, ako sa zachovali. Sprievod ľudovej hudby – tempo a rytmus.	Spoznať piesne našich krajanov. Naučiť sa spievať jednu z nich. Spievať solmizačnými slabikami, menami nôh.	ENV – citlivo pristupovať k prírode.
Výber slovenskej ľudovej piesne zo Šariša.	Nácvik piesne. Hra na hudobných nástrojoch. Písanie nôh na notovej osnovy – hra.	Spievať pieseň čisto a rytmicky správne. Zahrať sa hru – hľadáme noty a správne zapisujeme,	MUV – regionálne ľudové prvky
Vyvodenie durovej a molovej stupnice	Tvrde a mäkké stupnice – charakter stupníc. Zápis do	Zapísať správne durovú a molovú stupnicu do	OSR – uvedomovať si hodnotu spolupráce.

	notovej osnovy, pomenovanie nôt. Solmizačné slabiky. Spievame a rozlišujeme durové a molové stupnice.	notovej osnovy a pomenovať noty. Zaspievať stupnice solmizačnými slabikami. Spievať piesne.	
Koledy	Výber kolied. Spievanie vianočných kolied. Navodenie vianočnej nálady. Príprava na vianočnú besiedku.	Spieva vianočné piesne. Sprevádza rytmickými nástrojmi a rytmickým sprievodom.	MUV – osvojiť si znalosti o kultúrnych skupinách
Snehuliak	nácvik zimnej piesne. Rytmizácia. Legato, ligatúra, synkopa.	Spievať pieseň, rozpoznať zmenu taktu. Rytmizovať, spievať s legátom.	DOV – pochopiť funkcie dopravy
Hymna Slovenskej republiky.	Nácvik. Symbol štátnosti.	Vzpriamene stáť a spievať hymnu so sprievodom orchestra z nahrávky. Použiť v piesni crescendo, potom ritardando.	MUV – uvedomovať si vlastnú identitu
Aká si mi krásna. Kto za pravdu horí.	Počúvanie. Rozbor skladby.	Pozná skladbu, porovnáva báseň s textom piesne. Všíma si tempo, dynamiku, pohyb melódie, spôsobu spevu. Spievať jednu z piesní.	MEV – využívať vlastné schopnosti.
Nerozhodný moľ. N.R.Korsakov: Let čmeliaka	Nácvik piesne. Počúvanie, rozbor skladby.	Spievať pieseň čisto a rytmicky správne. Spievať aj solmizačnými slabikami, doplniť vhodnú melódiu do prázdnych taktov. Pozná skladbu, napodobniť let čmeliaka, vymenovať hudobné nástroje.	ENV – uvedomiť si podmienky života
Fašiangy – výber piesní	Čo sú to fašiangy. Hra na hudobných nástrojoch.	Zaspievať jednu z fašiangových piesní. Pridať rytmický sprievod. Vytlieskať rytmus.	MUV – prijímať druhého ako jedinca
B. Félix: Slonia pesnička	Nácvik piesne. Deklamácia, rytmizácia. Písanie nôt, hra na orfových nástrojoch.	Rozospievať sa, spievať pieseň. Deklamovať časť pesničky na rytmické slabiky. Písať noty do notovej osnovy, doplniť solmizačné slabiky.	ENV – citlivo pristupovať k prírode
Výber zo slovenských ľudových piesní.	Nácvik slovenskej ľudovej piesne.	Spievať niektoré piesne – výber. Naučiť sa jednoduchú slovenskú pieseň zo Šariša, obľúbenú pieseň obce.	MUV – regionálne ľudové prvky
C. S. SAANS: Karneval zvierat	Počúvanie. Rozbor skladby.	Pozná skladbu, vymenovať hudobné nástroje. Rozprávať sa	ENV – prispievať k vnímaniu života.

		o skladbe.	
Ženích pre slečnu Myšku	Nácvik piesne. Počúvanie. Vyjadrenie témy maľbou	Spieva pieseň čisto a rytmicky správne. Pridá tleskanie, plieskanie.	ENV – citlivo pristupovať k prírode
Pre mamičku	Nácvik piesne. Zápis piesne do notovej osnovy	Spievať pieseň rytmicky správne, pridať pohyb či sprievod na nástrojoch. Vyhľadávať pomlčky v piesni a zapísať do notových zošitov.	OSR – úcta k mamičke
M. P. Musorgskij: Tanec kuriatok L. Gordoš: Tom a Jerry	Počúvanie, rozbor skladby. Drevené dychové nástroje, fagot. Nácvik piesne.	Pozná skladbu, všima si hudobné nástroje – fagot. Napodobňovať pohyb kuriatok. Spievať pieseň. Intonovať solmizačnými slabikami.	PPZ – pozná seba a svoje schopnosti
Močila konope. U susedov, tam je topoľ	Nácvik piesní. Osminová nota a pomlčka.	Pri speve dávať pozor na spevácke delenie slov a na výslovnosť spoluhlások. Intonovať pieseň, písať osminovú notu a pomlčku.	OSR – uvedomovať si hodnotu spolupráce
J. Letňan: Zázračná muzika	Počúvanie, rozbor skladby. Čo je to orchester. Spoznávanie hudobných nástrojov.	Pozná skladbu po vypočutí a vie, čo je to orchester. Spoznáva hudobné nástroje orchestra.	OSR – rozvinúť morálne vlastnosti žiakov.
A. Hradecký: Muzikant	Nácvik piesne. Rytmizácia, deklamovaný spev. Hra na orfových nástrojoch.	Spieva pieseň a zahrá sa na muzikanta. Ťuká priebežné doby a rytmicky číta.	OSR – byť tolerantný k názorom druhých
Koncert	Čo je to koncert. Vokálna a inštrumentálna tvorba, notové písmo. Výber ľubovoľnej ľudovej piesne.	Zaspievať ľudovú pieseň, ktorú sa naučili. Zahrať sa na malých poslucháčov – ale aj umelcov.	PPZ – prezentácia hudobných zručností
I. Dibák: Dobré sa obzeraj	Nácvik piesne. Precvičenie rytmu plieskaním. Spev na solmizačné slabiky, brumendo. Zvonkohra.	Spoznáť $\frac{3}{4}$ takt. Precvičiť si takt plieskaním. Spievať pieseň – brumendo. Rytmizovať text a pridať plieskanie. Hrať na metalofóne.	OSR – porozumieť sebe samému
Bol jeden gajdoš	Nácvik piesne. Dvojhlasný sprievod	Spievať pieseň čisto a rytmicky správne. Rozdeliť sa na 2 hlasy – pridať dvojhlasný sprievod.	OSR – utvárať si pozitívny postoj k druhým
B. Herstek: Zoologická	Nácvik piesne. Hra na hudobných nástrojoch. Jednoduchý tanec.	Precvičiť si dvojhlasný spev. Pri speve ťukať priebežné doby a na pomlčky tlesknúť.	ENV – uvedomiť si podmienky života

B. Félix: Slniečko - Sluníčko	Nácvik piesne. Rytmizácia. Písanie pomlčiek.	Spievať pieseň. Vyhľadať rovnaké a odlišné slovenské a české výrazy. Naučiť sa písať pomlčky.	OŽZ – formovať vzťah k ochrane svojho zdravia
Zaspievajme si.	Naučme sa pesničky našich kamarátov z Anglicka, Nemecka, Čiech	Zaspievať si pesničky našich kamarátov. Pridať hudobné nástroje a zapísať noty do notovej osnovy.	OSR – utvárať základné zručnosti pre spoluprácu.
Legenda:	OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj ENV – Environmentálna výchova MEV – Mediálna výchova MUV – Multikultúrna výchova DOV – Dopravná výchova OŽZ – Ochrana života a zdravia PPZ – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti		

Zoznam aplikovaných prierezových tém v 4.ročníku.

PT: 1. Osobnostný a sociálny rozvoj:

PT: 2. Dopravná výchova-výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

PT: 3. Environmentálna výchova

PT: 4. Ochrana života a zdravia

PT: 5. Tvorba projektu a prezentačné schopnosti

PT: 6. Mediálna výchova

PT: 7. Multikultúrna výchova

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

4.ročník

Vokálno-intonačné činnosti

- Ovládať základné hlasové zručnosti: správne držanie tela, spevácke dýchanie, otváranie úst, mäkké nasadenie tónu, artikulácia, spev hlavovým tónom.
- Piesne spievať intonačno-rytmicky správne a precítene.
- Podľa fonogestiky a písmenkových nôt intonovať v durovej diatonike + molový 5-akord, tvoriť v tomto tónovom priestore.
- Rozlišovať durové a molové tóniny (trojzvuky, stupnice, piesne).
- Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas. Poznať a vedieť správne zaspievať piesne aspoň z 3 oblastí Slovenska.
- Poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v notových zápisoch.
- Bezpečne ovládať čítanie nôt od h po d².

Výkon:

- Správne zaspievať 15 piesní, intonovať v durovej diatonike.

Inštrumentálne činnosti

- Vedieť tvoriť ostinátne sprievody zodpovedajúce charakteru piesní.
- Zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch.
- Tvorba vlastných hudobných nástrojov a ich tvorivé využívanie.

Výkon:

- Vedieť zahrať jednoduché sprievody k piesňam správne zvoleným detským hudobným nástrojom, zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe.

Hudobno-pohybové činnosti

- Vedieť zatancovať valašský krok, čardáš, mazúrku, valčík, polku, zostaviť z krokov jednoduchý tanec, rešpektujúc formu piesne a kultivované telesné pohyby.
- Dokázať vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom.
- Elementárna pohybová improvizácia na hudbu.
- Taktovať 2- a 3- dobý takt.

Výkon:

- Vedieť zatancovať jednoduchý čardáš, pomalý valčík.
- Pohybom správne reagovať na hudbu.

Percepčné činnosti

- Poznať kontrast, návrat, totožnosť, podobnosť (variácie) a odlišnosť hudobných myšlienok v hudobnej skladbe.
- Expresívnu reakciu na hudbu umocňovať pohybom, vizualizáciou a verbalizáciou.
- Podľa sluchu rozoznať sláčikové, dychové nástroje, fujaru, gajdy.
- Vedieť sa orientovať v rôznych typoch nástrojového obsadenia.

Výkon:

- Podľa sluchu poznať minimálne 6 hudobných skladieb, dokázať vystihnúť zámer skladateľa a odhaliť výrazové prostriedky, ktorými ich realizoval.

Hudobno-dramatické činnosti.

- Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami.
- Rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami.
- Vedieť transformovať v hudobných činnostiach získané vedomosti a skúsenosti pri realizácii improvizácie v hudobno-dramatických etudách a celkoch.

Výkon:

- Realizovať minimálne 1 hudobno-dramatickú etudu (celok).

STRATÉGIE VYUČOVANIA:

Učiteľ sa usiluje o to, aby poskytoval podnety pre hudobnú aktivitu žiakov, preto odporúčame:

- skupinové, projektové, diferencované vyučovanie; návštevu hudobných podujatí, besedy,
- zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusiu, metódy hrania rolí;

- špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia.
- moderné vyučovacie metódy, využitie interaktívnej tabule a rozmanitých internetových hudobných vzdelávacích portálov (napr. www.flashmusicgames.com, www.musiklehre.at a podobne).

KRITÉRIÁ HODNOTENIA:

Predmet hudobná výchova hodnotíme známkou, ktorú by malo dopĺňať slovné hodnotenie učiteľa. Hodnotenie má mať motivačný charakter podložený poznaním individuality dieťaťa. Hodnotíme podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

UČEBNÉ ZDROJE:

Učebnica	Materiálne učebné prostriedky	Ďalšie zdroje
Eva Langsteinová, Belo Felix: Hudobná výchova pre 4.ročník ZŠ	<ul style="list-style-type: none"> - hudobný materiál na CD a DVD, - - obrazový a knižný hudobný materiál, - magnetické notové osnovy, - sady detských hudobných nástrojov, 	<ul style="list-style-type: none"> - príručka Spievame si a hráme (s jednoduchými rytmickými sprievodmi k detským piesňam) - hudobné materiály dostupné na internete a interaktívnu tabuľu - Spevník slov. ľudových piesní - CD s detskými pesničkami od rôznych autorov

Zodpovedná: Mgr. Eva Lauková